Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

Nr. Wilno, dnia 17 lutego 1934 r. 167.

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA:

ESTONJA:

--:§:--

ŁOTWA:1."J a u n a k a s Z i n a s" o h a n d l u p o l s k o - ł o t e w s k i m ."Jaunakas Zinas" Nr.32 /II.1934/:Łotewski minister Finansów Annus odbył rozmowę z posłem polskim w Rydze Beczkowiczem. Omawiane były zasady handlu łotewsko-polskiego. Ze strony polskiej zaproponowano ożywienie wzajemnej wymiany towarów i ułożenie listy towarów interesujących oba państwa. Poseł Beczkowicz zaproponował przytem proporcję towarów łotewskich i polskich jak 1:2. Minister Annus na propozycję polską się jednak nie zgodził, żądając proporcji 1:1.

2.S p r a w a p r z e d w o j e n n e j p o ż y c z k i a n g i e l s k i e j d l a R y g i ."Jaunakas Zinas" Nr.32 /II.1934/: W 1914 r. m.Ryga zaciągnęło w Anglji pożyczkę w wys.1.322.751 funtów sterlingów. Część pożyczki została już spłacona. Pozostaje do spłacenia 1.281.800 funtów sterlingów. Jak słychać, rząd angielski łączy sprawę pożyczki dla miasta Rygi z innemi sprawami poruszanemi w projekcie traktatu handlowego.

3.Z j a z d b a ł t y c k i c h i n s p e k t o r ó w p r a c y . "Jaunakas Zinas" Nr.32 /II.1934/:26-27 lutego odbędzie się w Rydze zjazd inspektorów pracy z Łotwy, Estonji i Litwy. Zjazd ten uzgodni ustawy społeczne w Łotwie, Estonji i Litwie. Pozatem uczestnicy zjazdu zwiedzą łotewskie zakłady przemysłowe i zapoznają się z warunkami pracy.-

4.A w a n s e w d y p l o m a c j i ."L.Kareivis" Nr.31 /II.1934/: Gabinet Ministrów podniósł do godności I-go stopnia służby dyplomatyczno-konsularnej następujących dyplomatów łotewskich:posła łotewskiego w Moskwie dr.Bilmanisa i posła w Sztokholmie Seja.

5. Z m i a n a t a r y f c e l n y c h ."Latvijas Kareivis" Nr.31. /II.1934/:Gabinet Ministrów uchwalił przedłożyć sejmowi projekt zmiany taryf celnych. Taryfy celne będą uzupełnione m.in. uwagami, w których się przewiduje, że na propozycję ministra Finansów Gabinet Ministrów ma prawo podnieść cła na towary importowane o 100-400%. Towary importowane bez cła mają być obłożone podatkiem, wynoszącym 10% ich wartości.-

6.D z i a ł a l n o ś ć B a n k u Ł o t e w s k i e g o ."L.Kareivis" Nr.31 /II.1934/:W dniach 1 - 7 lutego r.b. zapas złota w Banku Łotewskim wzrósł z 44.090.467 łatów do 44.091.396 łatów. Zapas walut

zagranicznych wzrósł z 2.436.301 łatów do 2.647.067 łatów. Obieg banknotów zmalał z 34.505.620 łatów na 34.052.590 łatów.-

7.A k r e d y t o w a n i e p r z e d s t a w i c i e l a ł o t e w s k i e g o w J u g o s ł a w j i ."L.Kareivis" Nr.31/II.1934/: Poseł łotewski w Czechosłowacji Nuksza udał się z Pragi do Belgradu dla wręczenia królowi Aleksandrowi swych listów uwierzytelniających.

8.Z a ł o ż e n i e t o w a r z y s t w a k o l e j o w c ó w k r a j ó w b a ł t y c k i c h ."L.Kareivis" Nr.31 /II.1934/:W tych dniach rozpoczęły się w Helsingforsie układy w sprawie założenia towarzystwa kolejowców krajów bałtyckich.-

9.E k s p o r t k o n s e r w r y b n y c h ."L.Kareivis" Nr.31. /II.1934/:W 1933 r. Łotwa eksportowała 900 tys.kilo konserw rybnych na sumę 1 miljona łatów, t. zn. o 50% więcej, niż w 1932 r. Niemal połowa całego eksportu została skierowana do Ameryki. Drugie miejsce po Ameryce zajmują Sowiety, trzecie zaś Palestyna.-

10.K o m b a t a n c i a s ł u ż b a p a ń s t w o w a i s a m o r z ą d o w a ."Brihva Zeme" Nr.31 /II.1934/:Minister Obrony Kraju gen.Balodis zwrócił się do M-stwa Spraw Wewn. z żądaniem, by wykonywana była ustawa sejmowa z 1931 r., która głosiła, że przy redukcji etatów urzędniczych nie mogą być zwalniani ze służby państwowej czy samorządowej inwalidzi wojenni, kawalerowie orderu"Laczplesis" i inni bojownicy o niepodległość.-

11.S p r a w a P o l a k ó w o s k a r ż o n y c h o s t o s o w a n i e p r z e k u p s t w a p o d c z a s w y b o r ó w d o s e j m u ."Brihva Zeme" Nr.31 /II.1934/:W roku ubiegłym przed Sądem Okręgowym w Rydze toczył się proces Polaków oskarżonych o skupowanie głosów podczas wyborów do sejmu. Sąd skazał wszystkich oskarżonych. Jeden z oskarżonych Szwejnfurt w międzyczasie wyjechał zagranicę. 7 lutego sąd ryski po powrocie Szwejnfurta skazał go na 1 miesiąc aresztu.-

12. B r a k r o b o t n i k ó w r o l n y c h w p o w i e c i e i ł ł u k s z t a ń s k i m ."Brihva Zeme" Nr.31 /II.1934/:Ze względu na niskie kwalifikacje robotników rolnych w Łetgalji rolnicy iłłukszstańscy importują z Polski i Litwy trzy i pół - cztery tys. robotników rocznie. Robotnicy letgalscy zaś wyjeżdżają na roboty wgłąb Łotwy.

Obecnie w pow.iłłuksztańskim odczuwa się brak robotników tak, że rząd musi niezwłocznie zezwolić na import robotników z państw sąsiednich.-

13.S p r a w p ł a c u r z ę d n i c z y c h w s e j m i e ."Latvija" Nr.6 /II.1934/:Premjer Blodnieks, przemawiając w sejmie na temat budżetu państwowego, oświadczył, że sytuacja gospodarcza Łotwy nie zezwala na przywrócenie dawniejszych płac urzędniczych, gdyż wymagałoby to nowych wydatków w wys.17,3 milj.łatów.-

14.K o n s u m c j a c u k r u n a Ł o t w i e ."Latvijas" Nr.6, /II.1934/:Według danych D-tu Gospodarczego, w bieżącym roku budżetowym przewiduje się na Łotwie spożycie 42 tys.tonn cukru. W roku ub. spożycie wynosiło 37 tys.tonn. Łotwa konsumuje rocznie więcej cukru, niż Estonja i Litwa razem wzięte.-

15."B r i h v a Z e m e" o p o r o z u m i e n i u p o l s k o - n i e m i e c k i e m .""Brihva Zeme" Nr.35 /II.1934/:W związku z wizytą polskiego ministra Spraw Zagr. w Moskwie, gdzie, jak słychać, poruszana będzie sprawa nietykalności granic państw bałtyckich, należy rozważyć w sposób bardziej spokojny sprawę porozumienia polsko-niemieckiego.

Gdy się rzuci okiem na sytuację, w jakiej wyłoniło się porozumienie polsko-niemieckie na przeciąg 10-ciu lat, łatwiej będzie ocenić urzędowe zapewnienia Warszawy i Berlina, że za ich porozumieniem nie kryją się żadne plany, skierowane przeciwko państwom bałtyckim.

Dawniej Polska wtłoczona była pomiędzy dwa mocarstwa, z któremi miała złe stosunki. Polska nie miała też dobrych stosunków z Małą Ententą, a to ze względu na aspiracje polskie, jako mocarstwa, które w Małej Entencie zajęłoby rolę kierowniczą. Mała Ententa bynajmniej tego nie pragnęła, będąc ponadto zaniepokojona przewlekłemi sporami polsko-niemieckiemi i polsko-rosyjskiemi oraz zatargiem polsko-litewskim o Wilno. Tak więc Polska doniedawna jeszcze miała tylko dwóch przyjaznych sąsiadów: Łotwę i Rumunję.

W takiej sytuacji Polsce trudno było oddychać. Polska nie mogła jednak działać swobodnie. Polska zdobyła swobodę działania dopiero z chwilą podpisania francusko-sowieckiego paktu o nieagresji. Polska uniezależniła się wtedy od Francji.

Jeżeli chodzi o Niemcy, to były one w izolacji jeszcze gorszej, niż Polska. Rząd Hitlera musiał się ratować przed zaduszeniem.Pakt polsko-niemiecki jest pierwszą wyrwą, przez którą Niemcy będą mogły odetchnąć nietylko politycznie, lecz także i gospodarczo. Niemcy znajdą bowiem w Polsce szeroki rynek zbytu dla swych towarów, podobnie zresztą, jak Polska w Niemczech. W ten sposób obaj partnerzy Polska i Niemcy doszli do paktu z 26 stycznia powodowani doniosłemi, żywotnemi interesami.

16.P r z e m y s ł o w c y i r z e m i e ś l n i c y ł o t e w s c y o s y t u a c j i g o s p o d a r c z e j p a ń s t w a. "Brihva Zeme" Nr.34 /II.1934/:Na zebraniu przemysłowców i rzemieślników łotewskich wygłoszono referat na temat gospodarczej sytuacji państwa. Według referatu, łotewski handel zagraniczny wciąż jeszcze znajduje się w ciężkiej sytuacji. Perspektywy eksportu do Rosji Sowieckiej są słabe. Jeżeli chodzi o przemysł, w 1931 r. znalazło pracę 7 tys. nowych robotników. Ogólna liczba robotników w przemyśle sięga obecnie 70 tysięcy.

Bilans łotewskiego handlu zagranicznego wykazywał w 1931 r. pasywa w wys. przeszło 6 miljonów łatów.-

17. N a r a d a ł o t e w s k i e g o i e s t o ń s k i e g o m i n i s t r ó w S p r a w Z a g r a n i c z n y c h."L.Kareivis" Nr.35 /II.1934/:16 lutego zaczęła się w Rydze narada łotewskiego i estońskiego ministrów Spraw Zagr. Narada trwać będzie 3 dni.-

18.P r o j e k t l i k w i d a c j i k o m i s j i w a l u t o w e j ."Brihva Zeme" Nr.34 /II.1934/:Na posiedzeniu centralnego komitetu partji osadników premjer Blodnieks oświadczył, że w związku z projektowanem uchwaleniem nowych ustaw w sprawie eksportu, przewiduje się likwidację komisji walutowej. W przyszłości rząd będzie zdobywał waluty dla swych potrzeb, eksportu masła, bekonów i lasu.-

19.W y j a ś n i e n i e "L. K a r e i v i s" w s p r a w i e a r t y k u ł u g e n . K a l e i s a ."L.Kareivis" Nr.34 /II.34/: Sfery miarodajne donoszą, że szef łotewskiego sztabu głównego gen. Kaleis dał wyraz w artykule na temat porozumienia polsko-niemieckiego jedynie swym osobistym poglądom.-

20.P r z e j ś c i e g e n e r a ł ó w ł o t e w s k i c h n a e m e r y t u r ę ."Jaunakas Zinas" Nr.33 /II.1934/:W r.b. przechodzi na emeryturę 4-ch generałów armji łotewskiej: szef sztabu generalnego Kaleis /ostatnio zmarł - przyp.Red."Biul.Bałt."/, gen.Goppers,gen. Penikis i gen.Kalninsz.-

21.P o ż y c z k i Ł o t .B a n k u R o l n e g o ."L.Kareivis" Nr.35 /II.1934/:W styczniu r.b. łot.państwowy Bank Rolny udzielił na potrzeby rolnictwa pożyczek na ogólną sumę 1.971.645 łatów, z czego 1.855.475 łatów pożyczek długoterminowych.-

20.Ś m i e r ć g e n. K a l e i s a .Prasa ryska /z 15.II.1934/: Zmarł nagle szef łotewskiego sztabu głównego gen. Kaleis.-

ESTONJA:1.P o p r a w a f i n a n s ó w e s t o ń s k i c h ."Br. Zeme" Nr.31 /II.1934/:Ze sprawozdania Banku Estońskiego z 31 stycznia r.b. wynika, że pokrycie banknotów wynosi 50,84%, rezerwy złota wynoszą 20,1 milj.koron, zapasy walut obcych przeszło 3 milj.koron /31 grudnia r.ub.tylko 1,3 milj.kor./; banknoty w obiegu 31,5 milj. koron.-

Dawniej Polska wciągnięta była pomiędzy dwa mocarstwa, z którymi miała złe stosunki. Polska nie miała też dobrych stosunków z dwiema Entente, a to ze względu na agitację polską, jako mocarstwa, które w Małej Entencie zajęłoby rolę kierowniczą. Małe Entente dyplomacji tego nie przyjmuje, gdyż rozmowy zależne od zgadnięcia. Oprócz polsko-niemieckiej i polsko-rosyjskiej oraz zatargu polsko-litewskiego o Wilno. Tymczasem Polska dzieliła zaledwie jeszcze tylko dwóch przyjaznych sąsiadów Łotwę i Rumunię.

W takiej sytuacji Polsce trudno było oddychać. Polska nie mogła jednak dzielić swobodnie. Polska zdobyła swobodę działania dopiero z chwilą podpisania francusko-niemieckiego paktu o nieagresji. Polska uniezależniła się wtedy od Francji.

Jeżeli chodzi o Niemcy, to były one w izolacji jeszcze gorszej, niż Polska. Rząd Hitlera musiał się zatem przed zawarciem paktu polsko-niemieckiego jeszcze przez który Niemcy wobec całego otoczenia niezbyt popularnie. Lecz także i gospodarczo Niemcy da bowiem w Polsce swoich rynek zbytu dla swych towarów, jak również Polska w Niemczech. W ten sposób obaj partnerzy, Polska i Niemcy doszli do paktu z 26 stycznia powodowani jedynie żywotnemi interesami.

16. Przemysłowcy i rzemieślnicy łotewscy o sytuacji gospodarczej państwa. "Brīvā Zeme" Nr.34 /VII.1934/: Na zebraniu przemysłowców i rzemieślników łotewskich wygłoszono referat na temat gospodarczej sytuacji państwa. Według referatu, łotewski handel zagraniczny wciąż jeszcze znajduje się w ciężkiej sytuacji. Perspektywy eksportu do Rosji Sowieckiej są słabe. Jeżeli chodzi o przemysł, w 1931 r. znalazło pracę 7 tys. nowych robotników. Ogólna liczba robotników w przemyśle sięga obecnie 70 tysięcy.

Bilans łotewskiego handlu zagranicznego wykazywał w 1931 r. pasywa w wys. przeszło 6 miljonów łatów.-

17. Narada łotewskiego i estońskiego ministrów Spraw Zagranicznych. "L.Kareivis" Nr.38 /VII.1934/: 16 lutego zaczęła się w Rydze narada łotewskiego i estońskiego ministrów Spraw Zagr. Narada trwać będzie 3 dni.-

18. Projekt likwidacji komisji walutowej. "Brīvā Zeme" Nr.34 /VII.1934/: Na posiedzeniu centralnego komitetu partji rolników premjer Ulmanis oświadczył, że w związku z projektowanem uchwaleniem nowych ustaw w sprawie eksportu, przewiduje się likwidację komisji walutowej. W przyszłości rząd będzie zdobywał waluty dla swych potrzeb, eksportu masła, bekonów i t.p.-

19. Wyjaśnienie "L.Kareivis" w sprawie wywiadu gen. Kalejsa. "L.Kareivis" Nr.38 /VII.34/: Gazety wileńskie donoszą, że szef łotewskiego sztabu głównego gen. Kalejs dokonywał wywiadu na temat porozumienia polsko-niemieckiego jedynie swym osobistym poglądom.-

20. Przejście generałów łotewskich na emeryturę. "Jaunākās Ziņas" Nr.38 /VII.1934/: W r.b. przechodzi na emeryturę 4-ch generałów armji łotewskiej: szef sztabu generalnego Kalejs /ostatnio zmarł - przyp.Red."Biul.Bałt."/, gen.Goppers, gen. Bangerskis i gen.Kalninsz.-

21. Pożyczki Łot. Banku Rolnego. "L.Kareivis" Nr.36 /VII.1934/: W styczniu r.b. łot.państwowy Bank Rolny udzielił na potrzeby rolnictwa pożyczek na ogólną sumę 1.971.046 łatów, z czego 1.566.723 łatów pożyczek długoterminowych.-

20. Śmierć gen. Kalejsa. Prese nyaka /z 15.VI.1934/. Zmarł nagle szef łotewskiego sztabu głównego gen. Kalejs.-

ŁOTWA:1. Poprawa finansów w rolnictwie. "Pr. Zeme" Nr.21 /VII.1934/: Ze sprawozdania Banku Państwowego za 31 stycznia r.b. wynika, że zasoby banknotów wynosi 39,666, rezerwa złota wynosi 80,1 miljonów; pokrycie złotem wynosi 8 milj. koron /31 grudnia wynosiło 1,3 milj.kor./, banknoty i monety złote milj. koron.-